

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XIV. (9)
No. (Štev.) 21

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES,
24. MAJA (MAYO) 1956

Kakor vsakdanji kruh

Pred kratkim smo znova doživeli zvišanje cen tisku, predvsem dnevnemu časopisju. Zaradi podražitve uvoženega papirja — nov menjalni tečaj je na to vplival — in zaradi zvišanja plač tiskarskim osebjem, so bila tiskarska podjetja prisiljena zvišati prodajne cene tiskanih besedi. Marsikdo je sklenil, da bo odslej naprej redkeje kupoval svoj dnevnik ali večernik, ker je izračunal, da vsakdanjih šestdeset centavov znese ob mesecu osemnajst pesov, ob letu pa dvanajstkrat toliko, s čimer more poravnati kakšen drug, važnejši in nujnejši strošek.

Toda marsikdo si je ob takem računanju nehotе zastavil tudi vprašanje: ali je časopis resnično manj važen in ne nujen strošek v vsakdanjem življenju civiliziranega človeka? Tudi meni je to prišlo na misel, ko sem dal kar petindvajset odstotkov več za svoj jutranjik, pa sem potem kljub vsemu sklenil, da ga bom kupoval še naprej, ker sem pač tak, kakor milijoni in milijoni drugih, ki čutijo potrebo po branju in dnevni informiranosti o tekočih dogodkih doma in po svetu.

Nastaja pa vprašanje, kaj naj človek vzame v roke in kakšnega branja naj si privoščijo, da mu bo v korist in v zdravo zabavo. To velja za vse, še posebej pa za ljudi, ki ne žive v svojem naravnem okolju, kakor smo mi slovenski emigranti. Usoda nas je postavila ene v špansko govoreči in piščo svet, druge v angleški itd. Smo že deset let v tem novem okolju in se mu moramo, če ga hočemo primerno zaživeti, prilagoditi, kolikor nam dopuščajo razmere in zdrava pamet. Pa je velikokrat povsem drugače, kakor bi moralo biti.

Oni dan sem se v avtobusu srečal s prijateljem. Govoril je ravno s svojim znancem, ki je pravkar preganjal znani nemški dnevnik. Prav takega, kot je tudi mojemu prijatelju štrlel iz žepa. Vprašal sem ju: “Kaj slovenskega časopisa nič ne bereta? Jaz ga preberem navadno pri vožnji, ker doma ga potem berejo po vrsti vsi drugi”. Zabolelo me je, ko sta oba namah omalovažujoče zamahnila z roko. Zatem sem ju vprašal, ali nikdar ne sežeta tudi po kakem listu v španskem jeziku. Odvrnila sta mi, da dobita vse, kar ju zanima v nemškem listu. “Kdo bi se še mučil s španščino, ko nemško za silo tolčeva” sta zatrjevala naprej. Nič se nisem čudil, da si po osemletnem življenju v deželi znata po špansko kupiti komaj vozni listek na železnici ali omnibusu. Mnogo dalj nista prišla. Zato sta pa pri zaposlitvi običala pri začetni stopnji: pri peonu, ker nista hotela spoznati resničnosti reka: Kolikor jezikov znaš, toliko glav veljaš. To je ena vrsta takih naših.

Nekateri pa so se zarili v drugo skrajnost. So se namreč zaljubili v španščino, kot da bi se je od matere naučili. Doživel sem, da mi je znanka — doma je pripadala vzgojiteljstvu slovenske mladine — na vprašanje, če bere vsaj naš slovenski tisk, ko je že ni videti na naših prireditvah, odgovorila, da ima itak dosti španskega čtiva na razpolago. V to skupino spada tudi precej naših fantov in deklet, ki se jim je tukajšnje čtivo tako priljubilo, da slovensko sicer če govorijo — nekateri seveda samo svoje narečje — izpod peresa pa jim slovenska beseda zelo težko teče. Izgovor, da iz španskega šol ne more prihajati “slovenska” mladina, se zlorablja iz lagodnosti staršev in mladine.

Tu pa nastaja zopet nov problem. Kioski po ulicah in na postajah podzemskih železnic so polni, prepolni najrazličnejših listov, revij, ilustracij, slikanic in Bog ve česa vsega. Večkrat se ustavim in opazujem. Okoli teh kioskov se gnete mladina v najnežnejših letih ter brska po opolzkih revijah in se naslaja ob nemoralnih slikah. In kupuje ta nemoralni šund v raznih ilustracijah in slikanicah! Z denarjem, ki so ga starši tako težko prislužili.

V USA so v zadnjih dveh letih ugotovili, da je nad 60% mladinskega kriminala krivo slabo čtivo. Ta odstotek več ali manj velja za vse dežele z močno razvitim tiskom. Starši imajo pri tem veliko, če ne vso odgovornost. Ni vseeno, ali jim je mar ali ne, kaj njihovi otroci kupujejo in beró. Isto velja seveda tu-

Zborovanje upravnega odbora Krščansko-demokratske zveze za Srednjo Evropo v New Yorku

Dne 5. maja t. l. je sklical predsednik upravnega odbora CDUCE Msgr. Jožef Kozi-Horvath člane tega odbora za sestanek, ki se je vršil na sedežu unije 18. E. 60 St. New York, N. Y. Za Slovensko ljudsko stranko so se zborovanja udeležili: njen načelnik dr. Miha Krek, tajnik dr. Ludovik Puš in člani Ivan Avsenek, gđc. Milka Goričan, dr. Peter in Janez Arnež.

Po poročilih, ki so jih podali predsednik Kozi-Horvath, načelnik izvršnega odbora unije prof. Adolf Prochazka in glavni tajnik unije Konrad Sieniewicz, so zborovalci obravnavali delo unije z ozirom na politične posledice, ki jih je rodila sprememba komunistične taktike. Posebej in izčrpno so pretresali titoizem in njegovo vlogo v sedanjih političnih situacijah, kakor tudi njegov morebitni pomen v razvoju političnega položaja. Razgovori so rodili popolno soglasje, ki je izraženo v naslednji resoluciji:

Po ocenitvi obstoječe mednarodne politične situacije in ugotovitvi vloge, ki naj jo krščanski demokrati v begunstvu igrajo, je upravni odbor unije na svojem zborovanju dne 5. maja 1956 v New Yorku sklenil:

poslati priznanje narodom za železno zaveso za njihov vztrajni odpor zoper vse komunistične poskuse in izraziti svoje prepričanje, da dobiva delo za vzpostavitev svobode v tem delu Evrope nov zamah v novi obliki in bo končno uspešno pri vrnitvi demokratičnih svobod našim narodom;

obrniti se na vse krščansko-demokratske stranke na svetu s prošnjo, da vstavijo v svoje programe za politično delo zahtevo po spoštovanju osnovnih človeških pravic v deželah pod komunistično oblastjo, in zahtevo, da mora

priti v teh deželah do svobodnih in neoviranih volitev pod mednarodnim nadzorstvom.

Zborovalci svariijo svobodni svet pred miroljubno penetracijo komunističnih elementov v njihovo politično in gospodarsko življenje z namenom, da bi ga notranje razkrojili. Med najpomembnejši načini, ki jim kumuje Sovjetska zveza na tem področju so ljudske fronte, ki stremijo kako bi se polastile oblasti s tem, da zlorablja in posnemajo parlamentarne in demokratične metode. Svobodni svet je treba svariti tudi pred neko drugo obliko prevare, ki je v tem, da se skušajo razlikovati razne oblike komunizma - mednarodno zvrst v Kremlju in narodno - titoistično —, ki sta na obe le različici ene in iste akcije z namenom uničiti družbo svobodnih ljudi in krščansko civilizacijo.

Zborovalci izražajo zaupanje voditeljem velikih zapadnih sil, da bodo z uresničitvijo Atlantske listine, listine Združenih Narodov, splošne izjave o človeških pravicah, ter izjav, proglašanih na Bermudih, v Washingtonu in deklaracije Potomac ostvarili demokratične svoboščine v deželah srednje Evrope.

Opozarjajo begunce in emigrante po vsem svetu, da jim komunisti nastavljajo nove limanice s svoje gonjo za povratek, in jih prosijo, da ostarejo stanovalni v očigled tej novi nevarnosti, dokler svoboda končno ne zmaga.

Narode za železno zaveso zagotavljajo, da je končni cilj krščanskih demokratov v begunstvu pospešiti dan osvoboditve in se združiti s svojimi rojaki doma, ko bo boj za demokratične svoboščine dobevan in bodo naše države vključene v združeno Evropo.

SOVJETSKA MIROVNA OFENZIVA — DOMA in v SVETU

Sovjetska vlada je pod vodstvom Bulganina in Hruščeva v zadnjih mesecih pričela izvajati novo taktiko tako v notranji kakor zunanji politiki, za katero pa se skriva večni končni cilj komunizma: zavladanje nad vsem svetom.

Nepričakovano so v Kremlju objavili, da bodo tekom letošnjega leta odpravili koncentracijska taborišča, izpustili na svobodo vse po nedolžnem zaprte osebe in dali slehernemu obtožencu možnost zagovora po rednem sodniškem postopku. Ta objava je za svobodni svet na prvi pogled velik propagandni trik, ker je jasno, da bi se v trenutku razpusta koncentracijskih taborišč in podelitve svobodnega zagovora obtožencem komunistična diktatura sesula v prah. Tudi če bodo izpustili na svobodo nekaj stotisočev prisilnih kaznjencev, je to kaplja v morje 12 milijonov sužnjev, ki umirajo v neprepletnih sibirskih koncentracijskih taboriščih.

Druga sovjetska propagandna objava je napoved o zmanjšanju sovjetskih oboroženih sil za 1,2 milijona mož (63

di za odrasle. Načelo zdrave pameti in pripadnosti h krščanskemu svetovnemu nazoru zahteva, da človek previdno in pravilno izbira med tiskom in tiskom.

Nas, slovenske naseljence, pa mora pri kupovanju in izbiri čtiva voditi še ena dolžnost: ohranitev duhovne pripadnosti slovenstvu z vzdrževanjem dobrega slovenskega tiska. Prve nam morajo vedno biti dolžnosti do lastnega naroda in njegove kulture, potem pride vse drugo na vrsto. Zenamiranje materinega jezika pomeni nevhvaležnost do Boga, ki te je ustvaril v tvojem narodu, do matere, ki se je trudila naučiti te svoje govornice in do naroda, ki ti je dal svoj značaj.

Visoko stopnjo kulture naroda predstavlja njegov dober tisk. Slovenci ga doma pred vojno nismo imeli malo. Tudi slovenski izseljenci po zadnji vojni nismo brez njega. Na razpolago ti je vsak trenutek dober tisk, zanimiva knjiga, lepa brošura. Samo seči je treba po njih. Po zdravi pameti in potrebi beri lokalni tisk, naš slovenski tisk pa ti bodi tako nujen, zate in za tvoje otroke, kakor vsakdanji kruh.

sovjetskih divizij) do maja prihodnjega leta. Objava izgublja na iskrenosti, ker jo spremlja opozorilo, da bodo kljub temu sovjetske armade dovolj močne za odbite “napada nasprotnikov svetovnega miru”. Število oboroženih sil so mogli zmanjšati zato, ker je sovjetska napačna moč postala večja zaradi zaloge novega atomskega orožja. Prisiljeni pa so bili spustiti domov vojaštvo, ker sovjetska industrija nujno potrebuje novih delovnih moči za še večji razmah, ker bi sovjeti radi tudi na tem področju čim prej dohiti, če ne prehitijo, severnoameriško industrijsko proizvodnjo.

Da bi pridobili sovjetsko delavstvo vsaj delno za svoje gospodarske načrte so iz Kremlja objavili, da bodo v prihodnjih letih zmanjšali tedenski delovni čas od 48 ur na 40 ur, prav tako pa so tudi, vsaj na papirju, odpravili Stalinov zakon iz l. 1940, po katerem delavec ni smel samovoljno spreminjati svojega službenega mesta. Zaposlenim ženam so oblikovali ugodnost plačane porodniškega dopusta do 112 dni, medtem ko so ga doslej imele le 77 dni.

Da bi se pokazali svobodoljubne, so v Kremlju izdali tudi določbo, po kateri je oblašeno potovanje v tujino navadnemu sovjetskemu državljanu. Majhne skupine sovjetskih državljanov so dobile tozadevno dovoljenje. Doslej so morali potovati v inozemstvo le osebe, poslano od sovi vlade.

Vso to “demokratizacijo” sovjetskega javnega življenja pa spremlja ruski človek z veliko opreznostjo in nezaupanjem, ker mu je še predobro v spominu podobna “demokratizacija” sovjetske politijske tvorbe v času NEP-a, in pozneje med drugo svetovno vojno, ko so samo najprej notranje, potem pa zunanje prilike prisilile vsemočnega Stalina, da je z vidika koristi za sovi. KP in za dosero končnega cilja komunizma zrahljal napete vajeti nad ruskimi narodi.

V zunanji politiki je sovjetska diplomacija napravila nekatere korake, ki dokazujejo njeno zmožnost prilagoditve trenutnim potrebam svetovne komunistične revolucije, z namenom usipavanja svobodnega zapadnega sveta.

Po dolgih letih brezuspešnih konferenc so sovjeti iznenada pristali in pod-

LAS FIESTAS DE MAYO

El 25 de Mayo se conmemora la fecha del nacimiento de la Argentina Independiente. Durante 300 años anteriores a ese día memorable figuraban los “Países” del Plata” como colonias del inmenso Imperio Español. Pero llegó el momento en que el País se sintió con madurez para independizarse y decidir por su cuenta su destino. Los próceres del pueblo, asistidos por los intelectuales seglares y por el clero y aclamados por los ciudadanos prepararon el golpe de estado, el cual, luego de una lucha heroica, sintetizada en los nombres de los generales San Martín, Belgrano y Artigas, dieron por el resultado a la Argentina, formada por “Las Provincias del Sud”. Desde entonces empezó la marcha progresiva. Había que enfrentar también muchos obstáculos de orden interno y externo, que surgían en

la lucha contra los representantes de los virreyes y de los rozamientos con las repúblicas vecinas, ellas también en formación.

Pero no hubo fuerza que hubiese podido impedir la marcha, pues el patriotismo argentino, entusiasmó a toda la masa del pueblo, dispuesto para todo sacrificio.

El 146 aniversario de la gloriosa revolución de Mayo toda la población festejará con júbilo y hondo fervor patriótico después de recobrar la libertad y otorgará a las fiestas mayas su acostumbrada significación, oscurecida durante los años de la dictadura. En tal ocasión también los inmigrantes eslovenos junto con el pueblo argentino rendirán homenaje a todos los que en 1810 fundaron la Argentina grande, libre y feliz.

MAJSKO SLAVJE

25 maj je praznik argentinske neodvisnosti. Argentina, ki je bila 300 let kolonija velikega španskega imperija, je 25. maja 1810 doživela dan, ko je smatrala, da je sposobna, da začne odločati sama o svoji usodi. Narodni prvaki so ob podpori svetne in duhovske inteligence ter ob odobravanju vsega ljudstva izvedli nekrvavi državni udar in položili prve temelje moderni državi.

Naravno je, da je bil razvoj od takratnega do današnjega stanja težak. Notranji nemiri, težave s sosedi in razne druge nevarnosti, so se pojavljale in ovirale miren napredek. Toda kljub temu se je Argentina razvila v moderno

državo, ker na njenem ozemlju ni bilo nikogar, ki ne bi bil ljubil svoje domovine.

146 obletnico Majske revolucije bo vse ljudstvo proslavljalo z navdušenjem in globokim rodoljubnim čustvom v novo priborjeni svobodi. Majskim slavnostim bo zopet dalo tisti pomen, ki ga je diktatura v prejšnjih letih vedno bolj zasedevala. Pri teh slavnostih pa bodo tudi slovenski naseljenci v Argentini skupno z argentinskimi narodom počastili spomin vseh tistih, ki so leta 1810 položili temelje veliki, svobodni in srečni Argentini.

pisali avstrijsko mirovno pogodbo. Da bi podprli svoj argument proti vzdrževanju vojaških oporišč na tujih ozemljih, so se odrekli svojemu oporišču na Finskem. Prav tako so se odrekli nekaterim svojim postojankam v Mandžuriji, čeprav v korist rdeče Kitajske. Ponovno so se “približali” Titovi Jugoslaviji. Zadevo britanskega polkovnika Crabba so odpravili z mirnim protestom. Z Japonsko so sklenili brez večjih težav pogodbo o ribolovstvu, ki naj stopi v veljavo ob podpisu mirovne pogodbe med ZSSR in Japonsko, s čemer so nakazali, da namestijo tudi s Tokijem skleniti mir. Obiski Bulganina in Hruščeva po južni Aziji in v Angliji so imeli za posledico za-

četek večjega trgovskega prometa ZSSR z ostalim svetom. Izreden sprejem francoskih državnikov v Moskvi in napovedan obisk Čuenlaja v Egiptu dokazuje napor sovjetskih diplomatov za čim večje zblizanje z zapadom. Neverjetno mirno zadržanje sovjetske diplomacije do vprašanja Cipra, navidezno nevmešavanje svetovetov v vprašanje francoske severne Afrike in predviden “umik” sovjetov iz zapletenosti arabsko-izraelskih odnosov predstavljajo novo taktiko sovjetske zunanje-politične ofenzive, ki stremi za tem, da bi čim hitreje in čim uspešneje privedla do izolacije največjega branika svobode na svetu, Združenih držav Severne Amerike.

IZ TEDNA V TEDEN

Vsa francoska severna Afrika je še vedno nerešeno vprašanje. Pariška vlada izgleda ne najde drugih poti za reševanje tega področja, kakor da neprestano siplje nove vojaške oddelke v Alžir, kjer se razvijajo hude borbe med uporniki in francoskimi četami. Upornikov je vedno več, ker dobivajo ojačanja tudi iz francoskega Maroka in pomoč iz Egipta. Arabske države: Sirija, Jordan, Libanon so se dogovorile z Egiptom za konferenco v Damascu, kjer nameravajo razpravljati o pomoči alžirskim upornikom proti Franciji. Pred dnevi so se prvi uporniki pojavili tudi v Tunisu. Zapad vedno bolj zaskrbljeno gleda na dogodke v severni Afriki, zlasti še, ko je Egipt iznenada priznal rdečo Kitajsko in je Nasserjeva vlada objavila v Kairu, da bo prišel tja na obisk Čuenlaj. Egipt je prav tako sklenil novo pogodbo o nakupu orožja na Poljskem in dobil od ZSSR zagotovila, da mu bo dobavila vojna letala.

V tem težkem položaju v francoskih kolonijah sta odpotovala franc. predsednik Mollet in zun. minister Pineau v Moskvo na posvete o “splošnem svetovnem položaju” in o “položaju v severni Afriki” posebej. Potem ko sta že od Tita dobila njegovo komunistično gledanje na problem severne Afrike — kakor vidno postaja sovjetsko vplivno področje — sta skušala še od njegovih kremelskih gospodarjev izvedeti njihovo mnenje o tem vprašanju. Po šestih dneh bivanja v Moskvi so se razgovori končali brez posebnih odločilnih sklepov. Obe strani sta samo ugotovili, da imata vsaka svoje poglede na reševanje svetovnih političnih vprašanj, od katerih ne odstopa. Ni prišlo do jasnosti odnosov in svetovne razorožitve. Vse je ostalo pri starem, le da je Mollet prišel domov v Pariz s prepričanjem, da je igral v

Kremlju vlogo zagovornika zapadnih idej in reševanju svetovnih političnih problemov.

Britanski imperij se je pričel krhati tudi v srednji Afriki, kjer je kolonija Togoland izvedla plebiscit o svoji priključitvi h koloniji Zlate obale, kateri je London pred leti obljubil skorajšno osamosvojitve. Težave ima londonska vlada tudi na Malti, ki jo hoče priključiti kot enakopraven teritorij k britanskemu otoku, z izjemo neenakopravnosti na gospodarskem področju. Maltežani se taki priključitvi razumljivo upirajo. Dvignil se je tudi Singapur, prevažno britanski oporišče v jugovzhodni Aziji ter zahteva samostojnost. Tozadevna pogajanja v Londonu, ki jih je za Singapur vodil poslednji predsednik te trdnjave Marshall, so zaradi trdovratnosti brit. kolonialnega ministra Lloyda zaenkrat ostala na mrtvi točki. Kot v odmev na Singapur je sprožil vprašanje samostojnosti tudi britanski Aden, petrolejski in vojaško oporišče Anglije na arabskem polotoku. Obkrožen od arabskih plemen, ki so sovražno razpoložena napram Angliji, je te dni pričakoval napad Arabcev, ki naj bi mu prej ali slej prinesel samostojnost. Britanska reakcijska letala so pravočasno odkrila napadalno kolono, ki se je pomikala po puščavi proti Adenu in jo razbila. — Edini problem, ki za Anglijo ni problem, je njena KP, katere dosedanjí vodja Harry Pollit je “zaradi zdravja” podal ostavko in ga je nadomestil bivši sourednik londonskega “Daily Worker”-ja 45 letni John Gollan. Pollit je bil, kakor vsi drugi komunistični vodje, navdušen zagovornik Stalina. Brit. KP je našla pri zadnjih volitvah 33.144 glasov, tako da ni dobila nobenega sedeža v brit. parlamentu.

(Nadaljevanje na 2. strani)

ODPRTO PISMO ZVEZI SLOVENSKE SREDNJE- ŠOLCEV IN NJIH GLASILU "NOVA MLADINA"

Slovenski srednješolci!

Komaj ste se zbrali in se povezali v svojo stanovsko organizacijo, morda se med seboj niti dobro spoznali še niste, že čutim dolžnost, da Vam pišem in da se Vam opravičim za neko krivično mnenje, ki sem ga ob Vaši ustanovitvi o Vas imel. Fantje, takole je bilo: zadnjič sem dirjal po ulicah, da bi pač pravočasno uredil vse, kar sem urediti moral. Za menoj je vihral moj prijatelj in me komaj dohajal, a vseeno mi je vmes vztrajno pripovedoval o neki novi organizaciji in o nekem novem listu med nami. Samo mimogrede sem ga poslušal, toda, ko sem slišal o nečem "novem", sem čisto nehoti in prav iz srca vzdihnil: "O, moj ljubi Bog! Še ena nova organizacija in list povrh! Trideset, petintrideset, osemindtrideset... kaj sploh vem, koliko organizacij in združenj je že med nami. Zdaj pa še ena — dvainpetdeseta menda!"

Danes, ko vem, kdo ste; ko je Vaše glasilo "Nova mladina" na mizi pred menoj (verjemite mi, da sem vse prebral), pa je moje mnenje takole: "Hvala Bogu, da ste se navdušili, se našli in znašli in se povezali v svojo fantovsko in dijaško združenje! Če je v našem skupnem življenju le še kaj majkalo, je bila ta Vaša srednješolska in SLOVENSKA zveza. Vesel in ponosen sem, da Vas lahko prvi javno pozdravim."

Prijatelji, rad bi Vam napisal nekaj iskrenih in pristranskih besed; rad bi, da bi te besede sprejeli kot pozdrav in misli Vašega starejšega brata, ki je pred Vami hodil pot, na katero stopate Vi, pred Vami hrepenel in sanjal na tej poti, iskal lepote in idealov, ljubil Slovenijo, njeno govorico in njene ljudi. Kot brat, ki ima svoje mlajše bratce rad in jim želi na njih poti vso srečo, Vam pišem to-le:

Kot pet, šest ali sedemletni dečki ste odšli od doma. Marsikdo izmed Vas se ne spominja več ne svoje vasi ne svoje domovine. Najgloblje otroške zaznave in prve poglede v življenje ste prejeli v tujni. Danes kot študentje hodite v tuje šole, ki Vam vlivajo v razum vso mogočjo in potrebno učenost, samo o Sloveniji, o Vaši domovini, nikoli ne slišite ničesar. Pa ste kljub temu zahrepeneli po slovenstvu, ne samo z nekimi omladnimi čustvi, ne z voljo in razumom, tako kot fantje znajo, ste odločili: na tujem smo, a smo in ostajamo katoličani in Slovenci! V tem pa ste postali veliki. Po letih sicer še niste postali zato odrasli in zreli možje, toda prav s to svojo odločitvijo ste prenehali biti otroci. S svojo organizacijo ste se vključili v slovensko skupnost in verjemite mi, da Vas ta naša skupnost s ponosom in veseljem sprejema medse. Varujte pa se ene bolezni mladosti: predrznosti in nadutosti. Če ste dijaki, ne bodite pretirano ponosni na to. Bodite dobri in plemeniti do vseh, tudi do tistih svojih prijateljev, ki morajo delati v tovarnah, da tako pomagajo očetu in materi služiti kruh. Ne domišljajte si, da ste zdaj prav Vi poklicani voditi skupnost ali narod. Mnogo se boste morali še naučiti in če boste k vsemu znanju prideli popolno poštenost in osebnost, boste lahko glasniki in voditelji svojim rojakom. Toda samo z delom, ne z besedami.

O Vašem glasilu "Nova Mladina" pa tole: lep in prijazen listič je. In — Vaš je. Pravite v njem: "Spoštljivo sprejemamo zaklade slovenskega izročila in se z njim vključujemo v narodno in katoliško občestvo. Tako bomo mogli — ne kot sebični individualisti, marveč kot živa skupnost — iskati nova pota k starim idealom." Fantje, k tem starim idealom se jih je trudilo že mnogo, a za marsikoga so bili prav ti ideali nedosegljivi: ker so bili ljudje slabotnih src in krhke volje. Vi pa vztrajajte! Dosežite te ideale zaradi Vas samih in zaradi nas vseh, ki Vas imamo tako radi, da Vas na tej Vaši poti spremljamo.

Da bi te ideale dosegli, da bi skupnosti in narodu koristili, to Vam želi in tega Vas prosi

Vaš brat in prijatelj **Igor**

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nov poraz so komunisti doživeli na poslanskih molitvah, ki so bile dne 13. maja v Avstriji. Trdno se je obdržala na oblasti ljudska stranka pod vodstvom Raaba z 82 poslanci. Slede ji socialisti s 75 sedeži, skrajni desničarji s 5 poslanci in zadnji komunisti s 3 poslanci. Doselej so komunisti imeli v dunajskem parlamentu 4 sedeže. Ker ni dobil absolutne večine, bo moral Raab še vedno vladati v koaliciji s socialisti.

Letna seja Lige slov. kat. Amerikancev

Bila je 23.IV.1956 v prostorih Slovenske pisarne v Clevelandu v USA. Udeležil se je tudi njen pokrovitelj škof dr. Gregor Rožman, njen častni predsednik g. A. Grdina, st., član Izvršnega odbora g. dr. Miha Krek, kakor tudi ostali funkcionarji. SKAS je zastopal g. Franc Gorše, Ameriško Domovino pa g. V. Lipovec.

Sejo je vodil Msgr. Oman. Glavni funkcionarji Lige so podali stvarna in izčrpna poročila o njenem sedanjem položaju. Tako je g. dr. Miha Krek poročal o izvajanju zakona o vseljevanju beguncev. Navajal je podatke koliko Slovencev se je na podlagi tega zakona moglo naseliti v USA in v koliko so bile v zadnjem času izdane olajšave, na podlagi katerih bo mogoče številni imigrantov občutno zvišati. Razne formalnosti glede sponzorstva so namreč precej olajšali. Zato je bilo na njegov predlog izvršnemu odboru izglasovano pooblastilo, da lahko najeme začasne prostore, če bi bilo to potrebno, da bodo prihajajoče begunce za prve dni lahko spravili pod streho. Sprejet je bil tudi sklep, da s sestanka odpošljejo zahvalo za vso pomoč Ligi Amerikanskemu Slovincu ter Ameriški Domovini, kakor tudi Pevskemu zboru Korotan, Slovenskemu Odru, Mladinskemu društvu Kres in Dramatičnemu društvu Lilijska.

Poročilo o finančnem poslovanju in sedanjem položaju Lige je podal njen glavni tajnik g. dr. Jože Basaj. Iz njegovega poročila je razvidno, da je nabirka za Ligo v letu 1955 dala 7.000 dol. Darovi izven nabirke so znašali dol. 1.064.84. Paketna služba, t. j. tretji vir dohodkov, ki jih ima Liga, je dala dol. 4.143.83. Skupno je torej bilo dohodkov dol. 12.208.69. Izdatki pa so bili: Za podpore v gotovini je Liga porabila dol. 4.365.29, za pomoč v paketih (živila in obleke) dol. 2.994.08. Skupno je torej Liga izdala za pomoč potrebnim dol. 7.359.37. Nasproti letu 1954 so se Ligi-

na sredstva v letu 1955 povečala za dol. 5.687.41. K temu je mnogo pripomogla paketna služba, ki je pokrila vse izdatke za režijo in prispevala dober delež k povečanju razpoložljivih sredstev.

Od pomoči v denarju, ki je šla za begunce v srednjeevropske dežele, je bilo preko zastopnikov Lige razdeljenih dol. 4.114. Za direktno pomoč je Liga razdelila v izjemnih slučajih samo dol. 251. Znesek 4.114 so pa razdelili takole: Za begunce v Avstriji 48.7%, v Italiji 40.3% in v Nemčiji 11.%. V bodoče bo moral za begunce v Avstriji odpasti še večji odstotek pomoči, ker se je tok beguncev v zadnjem času veliko bolj usmeril v Avstrijo kot pa v Italijo. Vzrok: vračanje beguncev iz Italije v titovino in prepoved zaposlitve beguncev v Italiji. Liga bo v bodoče še nadalje morala podpirati bolne, onemogle, stare in brezposelne po taboriščih.

Glede novih beguncev so na seji poročali, da so to v glavnem mladi ljudje, so delavoljni in delasposobni. Tako v Avstriji, kakor tudi v Nemčiji dobe hitro zaposlitev. V Avstriji morajo predhodno odslužiti 3 mesece na kmetih.

Iz poročila o številu odposlanih paketov v domovino je razvidno, da je Liga poslala tja za Božič in Veliko noč 168 živilskih paketov. V letu 1955 je bilo v Slovenijo odposlanih tudi 273 oblačilnih paketov. Za poslana pakete v domovino je Liga izdala dol. 2.994.08.

Svoje poročilo je glavni tajnik Lige g. dr. Basaj zaključil z ugotovitvijo, da je Liga poznana in priznana dobrodelna ustanova ter da uživa zaupanje. Glede dela njenih funkcionarjev je pa dejal, "da bodo delali vztrajno in požrtvovalno, opirajoč se stalno na veliko pomoč nesebičnih prijateljev Lige. Prav nič ne dvomijo, da Bog ne bi dal svojega blagoslova temu delu, ker vedo, "da nič ni tisti, ki sadi in zaliva, ampak tisti, ki rast daje".

Govor zastopnika Družabne pravde v Milanu

Kakor smo poročali v zadnji številki našega lista se je letošnje I. mednarodne proslave novoustanovljenega praznika sv. Jožefa Delavca dne 1. maja v Milanu udeležil tudi zastopnik Družabne pravde g. dr. Stanko Mikolič iz Španije. Ob tej priložnosti je v svojem govoru pred zbrano množico povedal tole:

"Z velikim veseljem in zadovoljstvom smo sprejeli Slovenci razglas, s katerim je papež Pij XII. določil praznik sv. Jožefa Delavca, zavetnika dela, in odredil njegovo praznovanje na dan prvega maja.

Tako je dobil praznik dela tisti pomen in značaj, ki je edini v soglasju z dostojanstvom človeške osebe. Toliko bolj pa se veselimo tega dogodka mi Slovenci, ker je sv. Jožef tudi zavetnik naše domovine.

Težke okoliščine, v katerih se nahaja trenutno slovenski narod v Jugoslaviji, mu ne dovoljujejo, da bi obhajal praznik sv. Jožefa Delavca v družbi z ostalimi krščanskimi delavci.

Zaradi tega se mi Slovenci, raztrešeni po svobodnem svetu, pridružujemo prvemu mednarodnemu krščanskemu praznovanju prvega maja v svojem in v

imeni katoliškega slovenskega naroda, trpečega pod krvavim komunističnim bičem.

S svojo prisotnostjo hočemo izraziti vdanost katoliški Cerkvi in papežu, Kristosovemu namestniku na zemlji ter počastiti sv. Jožefa, zavetnika delavcev.

Obljubljamo, da se bomo po svojih močeh trudili, da se po vsem svetu uveljavi prvi maj kot praznik dela v duhu medsebojnega spoštovanja, priznanja in vzajemnosti vseh delavcev.

Najlepše pozdravljamo tukaj navzoče in tiste, ki jih predstavljate.

Posebno pa pozdravljamo vas, bratje Slovenci v podjarmljeni domovini in vas vabimo, da se duhovno združujete z nami pri proslavljanju tega krščanskega praznika. Čeprav smo ločeni, se vas spominjamo in prosimo, da ne izgubite vere in upanja v lepšo bodočnost.

Razredna borba in sovraštvo, ki ga oznanja brezbožni marksizem, ne bosta osrečila ljudi. Prava rešitev je v tistem prenovljenem redu človeške družbe, ki ga učijo rimski papeži in ga je pri nas širil Janez Evangelist Krek, naš veliki socialni prvoboritelj!"

Vprašanje vojne odškodnine emigrantov

Iz Severne Amerike poročajo, da je Odbor za ugotovitev vojne škode povzročene po Nemcih Slovincem v emigraciji dosedaj prejel naslednje prijave: V Združenih Ameriških Državah je prijavilo vojno škodo 55 oseb v skupnem znesku 421.984 dolarjev. Iz Kanade je prijavilo vojno škodo 7 oseb v višini 39.332. Iz Argentine je 83 oseb poslalo prijave o vojni škodi za 2.593.818 dolarjev. Iz Avstrije je 17 oseb sporočilo svoje zahteve v znesku 133.110 dolarjev. Iz Italije 14 oseb priključa vojno škodo v znesku 1.897.818 dolarjev. Skupno znaša torej terjatev po Nemcih povzročene škode Slovincem emigrantom 4.086.062 dolarjev.

Koristi emigrantov zastopa dr. Branko Pešelj, odvetnik v Washingtonu, D. C., 912 Dupont Circle Building. To je biv zagrebški odvetnik, ki je leta 1950

Severnoameriški atomski strokovnjaki so po dolgem odlaganju zaradi neprimerljivih vremenskih prilik v nedeljo uspešno izvedli na Bikinih odmet hidrogenske bombe iz letala. Eksplozija te velebombe je potresla potresomere v Avstraliji. Angleži so na nekaj dni prej razstrelili "majhno" atomsko bombo na svojem poskusnem področju v Avstraliji. V atomski znanosti ni prijatelj, pač pa samo tekmeči.

PODOBA BREZJANSKE MATERE BOŽJE NA OLTARJU

V MADRIDSKEM PARKU RETIRO

V nedeljo, 8. aprila dopoldne je bila v Madridu roženvenska spokorna procesija. Pod vodstvom madridskega pomoškega García Lahiguera se je je udeležilo nad 30.000 vernikov. V njej so stopali najprej verniki iz 39 madridskih župnij; za njimi pa zastopniki v Madridu živečih katoličanov iz Slovenije, Hrvaške, Slovaške, Poljske, Litve, Latvije, Estonije, Rusije, Belorusije, Ukrajine, Romunije, Madžarske in Kitajske. Vsaka skupina je nosila svojo narodno zastavo in napis. V slov. skupini so bile zastopane vse slov. pokrajine: štajerska, Koroška, Kranjska, Primorska in Bela krajina. Slovenci so v procesiji nosili tudi podobo Brezjanske Marije, ki jo je naslikal že umrl slikar Marjan Koritnik, in ki drugače visi v visokoškolskem kolegiju sv. Jakoba, ap. v Madridu.

Po prihodu v park Retiro je imel poljski duhovnik Walorek mašo, škof Lahiguera je pa govoril o preganjanju vere v deželah pod komunističnim jarmom, o molčeči Cerkvi in o pomenu roženvenske spokorne procesije ter o vzajemnosti vernikov vsega sveta.

Ko je po končani maši duhovnik intoniral v zvočni slavospev "Salve Regina" je vodstvo procesije naprosilo Slovence, da so podobo Brezjanske Mater božje postavili na oltar, da so mogli vsi navzoči verniki odpeti pesem pred njeno ljubko podobo.

POROČILO O DVELETNEM DELU SLOV. KULTURNE AKCIJE

Od tajništva Slovenske kulturne akcije smo dobili poročilo o dveletnem delovanju te kulturne ustanove. Iz poročila povzemamo naslednje podatke odn. ugotovitve:

Delovanje Slov. kult. akcije teče v treh poglavitnih smereh: v združevanju in povezavi ustvarjalcev, v prirejanju kult. večerov, tečajev in šol ter v izdajanju publikacij. Vse tri smeri se stekajo v isti namen: dajati ustvarjalcem vzpodbudo in posredovati njihove stvaritve izseljenskim in zamejskim Slovincem.

Ustvarjalnih članov je imela SKA na dan zadnjega občnega zbora 52. Od teh jih je 35 v Argentini. Javnih kulturnih prireditev je bilo do konca druge sezone v Bs. Airesu 56. Poleg tega je še bilo več sestankov ustvarjalnih članov posameznih odsekov in članskih sestankov v Trstu. Vršil se je tudi gledališki tečaj in že drugi semester uspešno deluje umetniška šola.

Revija Meddobje je zbrala v svojih dveh letnikih 37 sotrudnikov. Med temi so trije turejci. 23 Slovencev pripada ustvarjalnemu članstvu. 18 sotrudnikov živi v Argentini, 19 pa izven Argentine. Meddobje je natisnilo tudi vso za tisk pripravljeno Novačanovo zapuščino razen 2. dela Goligleba. Znanstvena revija Vrednote je združila v letniku 1954 12 sodelavcev.

Poleg revij in Glasja je Slov. kult. akcija izdala še Kociprov "Mertik" in Pregljev "Moj svet in moj čas". V drugem letu obstoja SKS je poleg Glasja izšlo 5 števil Meddobja, Kos — Goršev Krizev pot, Remec — Debeljakov Kyrie Eleison in Maroltova povest: Zóri, noč vesela. Skoraj dotiskana je knjiga Dhaulagiri, ki sta jo napisala Bertonec in dr. Arko. V tisku so Vrednote, v pripravi pa Geržiničev oratorij o Baragi.

vem imenu zahtevati plačila vojne odškodnine, je pač opravičeno stališče, da se vsi ti pogajajo po svojem zastopniku s sedanjo nemško vlado. Tudi ta pogajanja vodi odvetnik dr. Branko Pešelj.

Vse prijave vojne škode je bilo treba prijaviti zahodno-nemški vladi do začetka maja 1956.

V koliko bo zadeva uspela, sedaj še ni mogoče reči ničesar konkretnega. Prevelikih upov ne gre delati, da ne bo kdo preveč razočaran, čeprav je stvar resna! Denar za vojno škodo, ki so jo Jugoslovanom povzročili Italijani, Madžari ali Bolgari, je pa že zagotovljen. Kdor je od teh sovražnikov utrpel kako škodo, naj jo prijavi omenjenemu odvetniku.

NOUVEL HORIZON

glasilo mladinske kršč. dem. zveze Srednje Evrope je v aprilski številki objavilo daljši članek B. G. pod naslovom: Mladina — problem komunistične Jugoslavije. — Naslov uredništva te revije, katere glavni urednik je Nace Čretnik, je: Nouvel Horizon, 6 rue Pont - de - Lodi, Paris 6, Francia.

ARGENTINA

Novi apostolski administrator buenosaireske nadškofije kardolski nadškof Msgr. Fermin Lafitte je prejšnji teden prispel iz Cordobe v Bs. Aires. Na žel. postaji so ga sprejeli predstavniki cerkvenih oblasti in vlade. V četrtek je pred predsednikom republike generalom Aramburjem položil predpisano prisego. Pri zaprisegi je bil navzoč tudi podpredsednik republike kontraadmiral Isaac Rojas, ministri vojnih resorov, zunanji minister ter apostolski nuncij Msgr. Zanin. Upravo buenosaireske nadškofije je pa prevzel v soboto dopoldne v buenosaireski katedrali, v kateri je bila slovesna sv. maša. Navzoči so bili pobočni predsednika republike, zunanji minister ter ostali zastopniki civilnih in vojaških oblasti, člani kat. organizacij in številni verniki. Ko je bil prebran dekret o imenovanju Msgra Lafitteja za apostolskega administratorja buenosaireske nadškofije, je Msgr. Lafitte imel lep nagovor. V njem je omenjal naloge škofa, stališče cerkve do vlad, avtoriteto za vladanje v cerkvi in trenutne naloge katoličanov. Naglašal je, da je trenutno treba smatrati kot najvišjo dobrotno za državo mir, tak mir, kakršnega je prinesel Kristus na svet in ki je doumetje velikodušnosti in delo pravičnosti ter ljubezni. Zatrjeval je, da bo Cerkve vedno delala za mir ter za materialni in moralni dvig ljubljenega ljudstva, širila zdrave nauke, ki razsvetljujejo inteligence in učila bo krščanske čednosti, ki utrjujejo in povečujejo duše. Končno je naslovil topel pozdrav vsem vernikom, kleru in redovništvu. Ta nagovor novega apostolskega administratorja so brali pri nedeljskih mašah po vseh buenosaireskih cerkvah. Po končanem cerkvenem opravilu se je Msgr. Lafitte s svojim spremstvom podal pred katedralo. Tu je bila zunanja slavnost, ki so jo pripravile Marijanske kongregacije. Tu je Msgr. Lafitteja pozdravil dr. Sotelo, nakar je ap. administrator podelil zbrani množici svoj prvi blagoslov v Bs. Airesu. Slavnost so zaključili z narodno himno.

Provincia Corrientes ima po najnovejših podatkih 614.688 prebivalcev.

Proti nosilcu prejšnjega režima Peronu, njegovemu notranjemu ministru Borlenghiu in večjemu številu višjih funkcionarjev prejšnje vlade ter obeh biv. peronistične stranke in Glavne delavske konfederacije, bo proces zaradi veleizdaje in drugih kazenskih prestopkov. Sodišče v ta namen zahteva od panamske vlade odnosno od vlade v Cubi izročitev Perona in Borlenghija, proti vsem ostalim pa, ki so v Argentini, odreja preizkušalni zapor.

Vlada je sprejela ostavko prosvetnega ministra dr. Dell Oro Maini-ja. Za njegovega naslednika je bil imenovan dr. Carlos A. Adrogué. Sprejeta je bila tudi ostavka interventorja buenosaireske univerze dr. Romera. Na njegovo mesto je bil imenovan dr. Alejandro Cecharsko usmerjeni študentje niso nič kaj zadovoljni, češ, da se to imenovanje "ni izvršilo na njihov predlog".

Canadian Pacific Airlines namerava vzpostaviti redno letalsko zvezo med Kanado in Argentino. Pred dnevi je priletelo v Bs. Aires prvo letalo omenjene družbe. Med odličnimi kanadskimi gosti je bil tudi podtajnik v kanadskem zun. ministrstvu Jules Leger.

Preizkušalna komisija, ki je preizkušala vse okoliščine v zvezi z zločinom požiga narodne zastave dne 11. junija 1955, ki ga je hotel Peronov režim podatkniti katoličanom, je objavila svoje končno poročilo. V njem ugotavlja, da je po naročilu Peronovem in Borlenghijevem zažgal narodno zastavo biv. policijski komisar Norberto Alfonso Nardelli. Poročilo podrobno popisuje vso farso, ki so jo uganjali funkcionarji prejšnjega režima v tej zločinski akciji ter mučenje dveh fantov, samo, da bi priznala zločin, ki ga nista zagrešila. Vsi krivci, razen Perona in Borlenghija, so v zaporu.

Narodni posvetovalni odbor bo začel prihodnje dni razpravljati o osnovah za novi zakon o političnih strankah.

V Tucumanu so ustanovili novo stranko. Imenuje se Socialno-agrarna stranka -Partido Social - Agrario.

Krščansko demokratsko federalna unija je izročila buenosaireskemu županu predstavko, v kateri ga prosi naj imenuje eno od velikih buenosaireskih avenid ali trgov za zmagovitem šefu septembrske revolucije pok. gralu Lonardiju.

**PORAVNAJTE NAROČNINO
SVOBODNE SLOVENIJE!**



Novice iz Slovenije

Slovenski zgodovinarji se v svoji resoluciji z občnega zbora zavzemajo za čimprejšnje izdaje novega zveznega arhivskega zakona, nakar naj se takoj izda tudi republiški arhivski zakon, ki ga doslej še ni.

Zdraviliško podjetje Slatina Radenci ustvari na leto okoli 80 milijonov dinarjev dobička. Po "kritju vseh zveznih, republiških in okrajnih potrebah" pa ostane podjetju na razpolago samo okoli 9 milijonov dinarjev. S tem zneskom pa podjetje na večje investicije ne more misliti in zato za razširitev zdravilišča "niso po vojni ničesar zgradili" ter žive še vedno samo od tega, kar je bilo postavljeno prej.

Z odlokom ljudske skupščine LR Slovenije je bil ustanovljen Svet umetnostnih akademij kot skupen organ za splošno vodstvo vseh treh akademij in za proučevanje bodoče ureditve umetniških akademij ter za sodelovanje pri pripravi republiškega zakona o treh akademijah. Svet sestavlja 11 članov. 6 jih imenuje Izvršni svet ljudske skupščine LR Slovenije, enega ljb. mestna občina, enega slušatelj akademij. Člani so tudi rektorji treh akademij. Od izvršnega sveta so bili imenovani v svet umetn. akademij: Jaro Dolar, upravnik gledališča v Mariboru, dr. Ferdo Kozak,

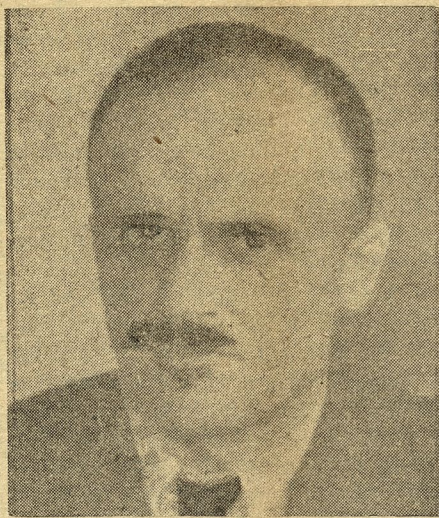
književnik, Uroš Krek, vodja glasbega oddelka ljb. radia, Drago Šega, publicist, Vlado Vodopivec, sekretar SPK LRS, arh. Boris Kobe, univ. prof. tehniške fakultete v Ljubljani. Ljb. občina je delegirala v odbor dr. Helija Modica, študenti pa so izvolili za svojega zastopnika Janeza Vrhunca. Na prvi seji je bil izvoljen za predsednika sveta dr. Ferdo Kozak.

V Ljubljani je nadavno slavila 70 letnico rojstva pesnika Lily Novy. Svoje pesmi je najprej pisala v nemščini, pozneje pa je pod vplivom Otona Župančiča začela pesniti v slovenščini.

Umrli so. V Ljubljani: Pavla Bezljaj, Fani Hojkar, roj. Kranjc, Nadina Justin, Avgust Korbar, nadučitelj v p., Franc Karpe, pos., Antonija Kralj, roj. Prebil, žena žel. uradnika v p., Zinka Žmave, roj. Filipič, Julija Engelman, roj. Berdavs, poštna uradnica v p., Josipina Bucik, roj. Klopčar, Franc Bizovičar, strojnik Kartonažne tovarne v p., Marija Kosec, roj. Srčnik, Franc Urek, trg. zastopnik v p., Jožefa Lozar, roj. Breznikar, Danica Skale, Ivanka Šink, roj. Lenassi, Jože Filipič, višji kontrolor PTT v p., Anton Hauptman, mesar v p., Marija Čuček in Anton Gorenčan, upravitelj bolnišnice v Slovenj Gradcu, Martin Perc v Celju, Mihael Osolin, pos. in mlinar v Domžalah, Franc Weisbacher v Celju, Andrej Radanovič v Cerkljah pri Kranju, Rudolf Breskvar, uradnik Tob. tovarne v p. na Viču, Fidelija Berlan, šolska sestra v p. v Vodica, Vinko Verstovšek, državni upokojenec v Kozjem, Ivana Sršen, roj. Podgoršek v Vodica, Mici Rant, roj. Mavri, upok. v Škofji Loki, Karla Žitnik, roj. Reva pl. Casteletto, vdova po dvornem svetniku v Guncijah, Marija Trbovc v Laškem, Alojzija Brus v Novem svetu, Lojzka Steklasa v Žalju, ing. Ivan Marek, gradbeni inšpektor v p. v Celju in Tonica Berlisk, roj. Kusterle v Celju.

Janez Majeršič — šestdesetletnik

Vsakdo, ki bo bral ta naslov, se bo začudil. Ne bo verjel. Pa je resnica. Janez Majeršič je včeraj dopolnil 60. leto svojega življenja. Kakor je bil vse svoje življenje tih, skromen, a nad vse požrtvovalen javni delavec, prav tako tiho in skromno je praznoval ta svoj lepi življenjski jubilej. Zatekel se je samo k tistemu, ki mu je vsa leta zvesto služil, in od katerega je prejemal moč za vse svoje veliko delo, ki ga je v svojem življenju opravil, k Bogu, in se mu iskreno zahvalil za vse prejete dobrote. Zunanje je pa skoro šel ta njegov jubilej neopazno mimo nas. Tako skromen je naš jubilar.



Janez Majeršič se je rodil 23.V.1896 v Trzinu. Po ljudski šoli se je v tam. Malj-jevi tovarni usnja začel učiti usnjarstva. Zadnje 3 mesece svoje učne dobe je prebil na Obrtno - nadaljevalni šoli.

Kot izučen usnjar delavec je nato služboval od marca 1918 kot usnjarji pomočnik v Pollakovi tovarni na Vrhniki, nato je bil poklican k vojakom ter je bil pri njih do konca vojne. Po vojni je dobil zaposlitev v Trzinu pri Malj-ju.

Majeršič se je začel javno udeleževati že kot usnjarji učenec. Razmere same so ga k temu prisilile. V tovarni je imel vsak dan opravka s socialisti, ki so propagirali svoj socializem. Janez Majeršič se jim je postavil po robu in povsod pobijal njihovo propagando. Ves prosti čas je porabil za študiranje socialnih vprašanj. Preštudiral je večkrat Krekov Socializem. Da je lahko zasledoval vsa vprašanja, je imel naročena poleg Slovenca, še liberalni Slovenski Narod ter socialistični Naprej. Zaradi svojega nastopanja v obrambi delavskih pravic, je užival med delavci splošen ugled in je kmalu postal obratni delavski zaupnik. V plenum Delavske zbornice je prišel že leta 1922. Poleg dela v krščanskih strokov. in delavskih organizacijah, se je močno udeleževal tudi v Slovenski ljudski stranki. Leta 1924 je sodeloval pri ustanovitvi znane usnjarjske zadruge Runo ter prevzal njevo vodstvo. To močno industrijsko podjetje je vodil kot predsednik polnih 17 let tako vestno in dobro, da so Nemci ob zasedbi po izdelani bilanci ugotovili aktivne 900.000 RM, t. j. 18 milijonov dinarjev.

Leta 1927 je bil Majeršič izvoljen za oblastnega poslanca na listi SLS. V oblastni skupščini je postal njen tajnik. Po razpustu SLS leta 1929 je politično deloval podtalno. Pri občinskih volitvah leta 1933 je odločno nastopil proti vladni listi z opozicionalno listo, ki je sicer dobila večino glasov, pri uradni razglasitvi volilnih rezultatov je pa zmaga la režimska lista za 13 glasov. Vsa naslednja leta je neumorno spopolnjeval krajevno politično organizacijo SLS ter je bil nato leta 1936 na njeni listi izvoljen za tržiškega župana. Tudi na tem položaju je razvil vse svoje sposobnosti. O tem dovolj zgornjo pričr tržiški občinski dom, ki je bil zgrajen pod Majeršičevim županovanjem in je stal 3 milijone dinarjev. V njem so bili vsi občinski uradi, orožništvo, sodnija z

Vsak teden ena

EN HRIBČEK BOM KUPIL
Anton Martin Slomšek

En hribček bom kupil, bom trte sadil. Prijatelje povabil, še sam ga bom pil.

Sladko vince piti to me veseli, dobre volje biti svoje žive dni, Svoje žive dni brez vse skrbi, To me srčno veseli.

Tam gori za hramom en trsek stoji, Je z grozdem obložen, da komaj drži. Sladko vince...

Že črček prepeva, ne more več spat, Trgatev velevala, spet pojdemo brat. Sladko vince...

Konjički škrebajo, ker vozijo težko, Soj vince peljajo k'je močno sladko. Sladko vince...

Je lepo rumeno, kot čisto zlato, Le pijmo pošteno to žlahtno blago. Sladko vince...

zapor, bolniška blagajna, 8 stanovanj, pokrita tržnica in 6 trgovskih lokalov. Pod njegovim županovanjem so obnovili tudi tržiški vodovod, kar je občino stalo 600.000 dinarjev.

Leta 1938 je stranka poslala g. Majeršiča kot predsednika zadruge Runo in usnjarjske tovarne v upravni odbor Zveze industrijev. Na prvi seji je bil izvoljen za predsednika njenega usnjarjskega odseka. To je bil edinstven primer, da je bil delavec predsednik zastopstva slovenske industrije usnja, ki je štela 67% vse industrije v Jugoslaviji.

Ob nemški zasedbi Gorenjske se je Majeršič umaknil v Ljubljano. Nekaj časa je delal v svoji usnjarji stroki, na je pa bil imenovan za župana na Dobrovi pri Ljubljani. Tu je poskrbel, da sta bili popravljene ljudski šoli na Dobrovi in v Brezju. Prvo so požgali partizani, drugo pa skoro popolnoma porušili Italijani. Izposloval je tudi kredite v višini nad 3 milijone lir za popravilo požganih kmečkih gospodarskih poslopij. Pri zadnjih predvojnih poslopijih je bil namestnik posl. kandidata, pri senatorskih pa namestnik senat. Brodarja.

Ves čas je bil odločen protikomunist. Partizani so ga zato obsodili tudi na smrt. Svojo obsodbo bi bili tudi izvršili, samo, če bi ga bili dobili v roke.

Po letu 1945 je begunska leta preživel v Lienzu in Spittalu v Avstriji. V Argentino je prišel 1948. V Bs. Airesu je živahno deloval v tuk. slov. protikom. skupnosti kot podpredsednik Društva Slovencev. Od novembra meseca 1949 do septembra 1953 je živel v Mendoza. V tam. Društvu Slovencev je bil tajnik. Sedaj živi in deluje zopet v Buenos Airesu.

K visokemu življenjskemu jubileju Janezu Majeršiču Svobodna Slovenija iskreno čestita ter mu želi, da bi mu Bog-podelil še mnogo zdravih in delovnih let in dal tudi dočakati dan, da bi se lahko povrnil v osvobojeno domovino in v njej nadaljeval svoje tako uspehov polno javno delo.

Slovinci v Argentini

BUENOS AIRES

Slovenski starši so z vsem umevanjem in z zavestjo odgovornosti sprejeli okrožnico, ki jo je te dni mednje razposlala Slovenska Fantovska Zveza. V njej se naprošajo, da oni in mladinska organizacija skupno zastavijo delo za uspešno slovensko im krščansko vzgojo naše mladine. V ta namen je na prejšnjo nedeljo SFZ povabila na sestanek na Pristavo v Moronu vse fante od 10. leta dalje. Udeležilo se ga je res lepo število. Sestanek je bil družabno - vzgojen, pri katerem ni manjkalo ne slovenske besede, ne naše pesmi, ne naših kitaristov in harmonikarjev, pa tudi malica ob koncu sestanka se je prav prilegla. Po sestanku se je mladina razkropila po igrišču, dokler se ni skoraj večina podala na prosvetni večer v ramuško dvorano. Take nedeljske popoldneve za našo mladino z vso močjo pozdravljamo, saj se s tem pridružujemo željam naših staršev, ki svoje otroke ve-

liko rajši vidijo v slovenski družbi kot pa v drugih neprimernih družinah.

Večer Cankarja, Ketteja in Sardenka.

Drugi kulturni večer Slov. kult. akcije, katerega se je udeležilo okoli 50 oseb, je bil posvečen trojici osemdesetletnikov: Cankarja, Ketteja — Sardenka. (Danes bi namreč ti trije bili v svojem osemdesetem letu, ko bi še živeli). Taka prireditev ima svoj vzvišen namen, saj "vzdržuje tradicijo kulturne nepretrganosti s stari svetom in davnino, obenem pa mlademu rodu v izseljenstvu odkriva vrednote naše preteklosti..." (Glas, 6).

V prvem delu je govoril o trojici pesnik Tine Debeljak: bila je to predvsem pretehtana beseda o našem velikem mojstru Cankarju, ki smo je pogrešali doslej. Debeljak ga je označil in osvetlil kot pisca najmočnejših stvari, izvirajočih iz prave in čiste ljubezni, iz vere v Boga in njegovo pravičnost. Zato ga (Nadaljevanje na 4. strani)

SPOMINSKA PROSLAVA DRUŠTVA SLOVENCEV

V POČASTITEV PADLIH DOMOBANCEV IN VSEH ŽRTEV
KOMUNISTIČNE REVOLUCIJE
V NEDELJO.
10. JUNIJA 1956 OB 15.30 POPOLDNE
V DVORANI SAN JOSE NA ULICI AZCUENAGA 138,
Capital Federal.

Po proslavi SV. MAŠA v zavodski kapeli.

V a b i
DRUŠTVO SLOVENCEV

LOUIS DE WOHL

Zemlja je ostala za nami

Nad njimi, v višini kakih tisoč metrov, je plavala zračna ladja, podobna Zeppelinu, a vsa črna in gromozansko velika. Letela je počasi in z dojstojanstvenostjo lahkoto, kakor bi jo gnal veter. Nenadno pa je iz ogromne zračne ladje siknil zelen plamen in poglajala se je v višine s takšno hitrostjo, da jim je izginila iz oči, še preden je do njih prišel odmev ognjene eksplozije. Brandeis je s tresočo se roko pokazal na obzorje. Tam so se dvigali drugi zračni orjaki, eden za drugim, deset - dvajset in še mnogi, mnogi...

Zemljani niso prenesli več pogleda na to brodovje in so se umaknili v hišo. "Konec je," je dejal utrujeno Brandeis, "zemlja je izgubljena. Če bo obveljala vaša, Cary, potem je izgubljen tudi Mars. Tem pošastim se ne more nič človeškega zoperstaviti."

"Bog vedi, ali so Argo odvedli s seboj?," je pritaženo vprašal Chris. Brandeis je ga osuplo pogledal: "Argo? — Zakaj? —"

"Pred nekaj dnevi ste že dejali, da vam je uspelo, ponovno spraviti ladjo v red, ali ne? —"

"Da, da, sila enostavno je bilo pravzaprav... toda — kaj pa nameravate, Cary? —"

"Zemlja je sedaj bolj oddaljena od nas, kakor je bila ob našem odletu, je

pripomnil Chris. "Ali mislite, da bi nam kljub temu uspelo? —"

Brandeis je planil kvišku: "Vi mislite..."

"Mislim, da je naša dolžnost, da vsaj poskusimo opozoriti zemljane. Danes ponoči moramo odleteti!"

XIX

"Odleteti?" se je Brandeis zastrmel v Chrisa. "Kako neki, saj nas vendar stražijo."

"Kako, še sam ne vem, vsekakor pa moramo. Saj imamo brogoše. Čež dan jih res ne moremo uporabiti, ponoči pa že, ali ne? Ali je vse na ladji, kar rabimo? Dovolj vode? — Skoraj bi pozabil — ali gravator v redu deluje? —"

"Računati bi moral," je dejal Brandeis kratko. Kot bi odrezal, ga je minil obup. S čudovito mirnostjo je vzel pero in se lotil dela.

"Toda," je zašepetala Maksina, "ali jim ne bomo dali s tem prav? Če nameraj odletimo, nas bodo vsekakor lahko imeli za špijone..."

"Za to nas imajo tudi brez tega," je odvrnil Chris. "Daleč od njih proč se moramo držati, ne dovolijo nam, da bi se jim približali, kaj šele, da bi jih prepračili. Tukaj ne moremo opraviti ničesar več. Teža odgovornosti pa vedno bolj pritiska na nas. Brandeis ima v tem pogledu prav — mi nismo uradni pred-

stavniki zemlje, pač pa pravi zasebniki. Dokler Mars ni bil napram zemlji sovražno razporejen, je bilo drugače. Sedaj pa ne moremo sami nositi vse odgovornosti: zemeljske oblasti je treba obvestiti. Deset proti ena bi stavil, da bomo prišli prepozno. Morda so ladje, ki smo jih pravkar videli, že na poti proti zemlji — se pravi, ne, ne, saj to ne more biti, če se Marmon tudi v tej točki ni lagal. Tega pa ne verjamem, ker ni imel nobenega razloga za to."

"Kako to misliš? —"

"Ali nisi slišala, ko nam je pripovedoval, da bodo marsovske ladje pristale na neki vseмирski postaji? Šele od tam naprej se začne pravi polet proti drugemu planetu; potemtakem so bile ladje, ki smo jih videli, ali na poti iz te postaje odnosno na poti proti tej postaji. Če nameravajo zasesti zemljo, potem morajo na vsak način neke zbrati ladje. Kaj rad bi vedel, ali so vseмирska letala že odšla proti zemlji s postaje in pa — kdaj bodo odletela, predvsem pa — koliko časa potrebujejo do prihoda na zemljo, Morda so precej hitrejša kakor mi — morda tudi bolj počasna. Pa naj bo kakorkoli že — hitro moramo domov, tako hitro, kakor le moremo."

"Račun je samo približen," je dejal Brandeis. "Tukaj nimam tabel, ki so ostale vse na Argo. Računati pa moramo z nekako petdesetimi dnevi."

"Toda, toda — ali pa se Argo sploh

more dvigniti brez helikopterskega pelerja?" je vprašala Maksina.

"Seveda," je odvrnil Chris, "saj je bila vsa helikopterska našarjenost samo bluff, da je bilo tako mogoče obdržati čim bolj v tajnosti gradnjo ladje."

Začela sta se pogovarjati z Brandeisem o tehničnih zadevah. Maksina je zato odšla iz sobe. Komaj pa je odšla, je Brandeis vprašal: "Kaj naj napravimo z našimi druškimi čuvaji? Če uporabimo za beg brogoše, bodo takoj zagnali krik in vik in v nekaj minutah bodo divu pridrveli med nas. In mi — mi vsekakor ne smemo iskati rešitve v nasilju."

"Še sam ne vem trenutno, kaj naj pravzaprav naredimo v tistem hipu," je počasi dejal Chris, "a nekaj se mi bo že posvetilo do tedaj v glavi. Končno bi bil to najbolj preprost način, kako priti spet v stik z divuji, a ne bi nič zaleglo, ker nas je Marmon krepko prehitel. Huda zadeva bo dalje tudi z mrazom, Brandeis. Le pomislite — polet z brogosom pri štiridesetih stopinjah pod ničlo — vsakakor si moramo še danes omisliti posebne maske. Če nam bo le ostalo dovolj časa na razpolago!"

Proti večeru je spet prišla Tulma in prinesla jedila.

To pot ji je Chris odprl vrata in ji odvzel košaro, spleteno iz velikih drevnatih listov. Pri tem jo je mirno vprašal: "Tulma, divu ne smejo govoriti z ljudmi, pač pa samo druli, kakor sem slišal."

"Da, tako je," je potrdila Tulma.

"Potemtakem smejo druli govoriti z divu," je nadaljeval Chris, "in Tulma je druška deklica. Ali bo hotela iti jutri k divu, ki nas poznajo, in jim nekaj sporočiti? —"

"Bom," je po krajšem oklevanju dejala Tulma.

Chris je za nekaj hipov zaprl oči. "Samo, da bi zdaj sporočil pravo stvar, o Bog, je molil sam zase, "o Bog, pomagaj mi, da bom rekel prav." Zavedal se je, da sporočilo ne sme biti nikaka dolga poslanica, kajti druli niso takšni umetniki v spominu kakor divu.

"Zelo važno je, Tulma," je dejal, "zato točno povej divujem: Tudi na Barkadu je vel'ala postava, stara postava, tudi k njim je prišel nek Marmon in jih pregovoril, da staro postavo, ki ne velja več, lahko prelomijo."

Na Barkadu so mu verjeli in so opravili staro postavo. Od tedaj pa niso več srečni. Samo Am sam more ukiniti postavo, pa nihče drug ne, tudi Marmon ne. — Ali lahko ponoviš? —"

"Tulma to zmore," je rekla in pričela ponavljati naročene ji besede.

"Dobro," jo je pohvalil Chris, "reci jim, naj to sporoči Pranu-ju. Sicer pa — ali je Pranu še na Tri-Fanu? —"

"Pranu je še na Tri-Fanu," je potrdila Tulma.

"Potemtakem ladje še niso odletele proti Tri-Barki?" je nadaljeval vprašanje Chris, ves razburjen notranje. (Nadaljevanje v prihodnji številki)

SLOVENCJI PO SVETU

USA

V Lemontu se je sestalo vodstvo slovenskih frančiškanov v Severni Ameriki. Sprejelo je med drugim sklep glede osebne spremembe v vodstvu tiskarne Ave Marija in v uredništvu istoimenske verske mesečne revije. Vodja frančiškanske tiskarne je postal p. komisar Benedikt, uredništvo verske mesečne revije Ave Marija je pa prevzel p. Valerijan, ki je bil doslej pomožni urednik. Dosedanji urednik Ave Marija p. Bazilij, ki je to službo opravljal šest let, se je namreč odločil, da bo odšel v Avstralijo, kjer bo pomagal v dušnem pastirstvu p. Bernardu Ambrožiču in p. Rudolfu Pivku. Komisarstvo vodstvo frančiškanov je p. Baziliju odhod v Avstralijo že dovolilo, prav tako je tudi že dobil pismo pokorščine od frančiškanskega generala iz Rima. Sedaj mora urediti samo še potne formalnosti. Lemont bo zapustil nekako sredi julija ter bo odpotoval v San Francisco, kjer se bo vkrcal na ladjo.

(Nadaljevanje s 3. strani)

smemo šteti tudi med svoje in bolj kot našim nasprotnikom, je pokazal pot v odrešenje in v bodočnost nam. Ta nova oznaka nam bo Cankarja gotovo približala in v literaturi bo moral nositi Debeljakovo označitev — največjo vrednost njegovega govora.

Pred in vmes so recitali: Slovenski zemlji (Cankar), sonete Moj Bog (Kette) in Naročilo (Sardenko).

Za drugi del večera je bralno gledališče SKA pripravilo v Jeločnikovi prireditvi in režiji Cankarjevo tridejansko dramo Lepa Vida. O njej sami je Cankar zapisal, da je to "simbol našega hrepenenja" in jo hkrati prišteval med najboljše svoja dela. Kritiki so ob njej tako v knjigi kakor na odru zmajevali: dr. Opeka jo je odklonil zaradi nerazumljivosti čes, da "se je težko sprijazniti z mislijo, da je umetnost — uganaka" (DS 1912). V LZ trdi Mole, da so "osebe, ki jih je postavil tu na oder, same sence in da je drama Lepa Vida razočaranje". Dr. Llesič je videl več in ga je enačil s Komenskim, "možem hrepenenja po kraljestvu božjem na svetu". Župančič pred njeno uprizoritvijo napoveduje, da "je to pesem hrepenenja... blagoslov s trudno roko mlademu, prebujajočemu se pokolenju... slovesna velika maša slovenske besede". Ta zadnja označitev je najbolj vseobsegajoča.

Bila je to bralna predstava: brez scene, brez odra in njegove opreme, brez mask in kostumov. Vse to naj bi si gledalec omislil ali z drugo besedo — pričaral. To je že samo po sebi težko, če ne na mestih nemogoče. Gledalec pa je tako ogoljufan tudi za tisto bistveno in osrednje, kar naj mu niso odroslo delo: dejanje. Da so tudi nastopajoči to praznino občutili, sta dokaz Borštnik in tudi Marolt, ki ju je kar grabilo in sililo v dejanje, v oživotvorenje tega, kar naj bi le mrtve besede nakazovale. Neprecenljiva je izguba nenadomestljivega umetniškega užitka, ki je zdrnil mimo. Ne rečem, da se nastopajoči niso potrudili, vendar so razen obeh že omenjenih, dodam že g. Rusa, ostali večinoma na površju. Taka bralna predstava je zelo poceni zadevščina: Ko bi mogla nadomestiti pravo, živo gledališko predstavo, sem uverjen, da bi si bila utrla pot med gledalstvo oziroma med poslušalstvo — kajti tu ni nič videti, le slišati — že pred davnimi vek, tako pa ostane le "neka novost", poizkus, nek izhod za silo, brez upa na uspeh.

V prvem delu večera je najbolje recitala gđ. Zajc, ostalo pa je bilo blede in neučinkovito. Pred leti smo vendar slišali nekaj tako dobrih recitacijskih večerov, da jih je človek bil vesel!

Pri Lepi Vidi so nastopili: gđ. Majcen in Zajc, ter gg. Borštnik, Jeločnik, Jerebič, Marolt, Rus in Debeljak ml.

—jkc

Clevelandski Slovenci bodo tudi letos poromali k Mariji Pomagaj v Toronto v Kanado. Romanje bo 26. maja.

Na zadnjem občnem zboru mladinskega društva Kres je bil izvoljen naslednji odbor: Predsednik Rudi Kolar, podpreds. Pavle Košir, tajnica Draga Ovsešek, blagajnik Matija Grdadolnik, odbornik za prosveto Vida Košnik, nadzornika Tone Nemec in Janez Zakrajšek.

Slovenski pisatelj Ivan Jontez, ki živi v Clevelandu, je napisal knjigo v angleščini. Pod naslovom "East Green Street" bo izšla v založbi "Exposition Press" v New Yorku. G. Jontez je med drugim znan po svoji knjigi "Jutro bez sonca".

"Iz življenja moje matere" je bil naslov prireditve, ki jo je naštudiral Dramatsko društvo Liliija" pod vodstvom Rudija Kneza za materinsko proslavo dne 6. maja. Na odru Slovenskega doma na Holmes Ave so sodelovali učenci Slovenske šole v Collinwoodu in Slovenski oktet.

RAMOS MEJIA

Krajevni odbor Društva Slovencev v Ramos Mejia je imel v nedeljo 20. t. m. ob pol sedmih zvečer v župnijski dvorani IV. prosvetni večer. Posvečen je bil spominu pok. voditelja Slovencev dr. Antona Korošca ob 15. letnici njegove smrti. Spominski večer bi se bil moral vršiti že prej, pa ga je odbor moral večkrat preložiti zaradi nalezljive bolezni polio, ki je razsajala tudi v tem mestu.

Udeležba na večeru je bila zelo lepa. Rojaki so prihiteli od raznih strani in napolnili dvorano. Oder je bil lepo okrašen. Na sredi je visela velika Koroščeva slika, ovita s slovenskim trakom, nad njo pa je bil pripet trak v argentinskih narodnih barvah. Pod sliko je bil na podstavku lep slovenski šopek.

Spominski večer je začel predsednik Krajevnega odbora g. Aleksander Majhen. Pozdravil je vse navzoče, zlasti ob predavatelja gg. univ. prof. in biv. glavnega urednika Slovencev dr. Ivana Ahčina ter biv. Koroščevega osebnega tajnika urednika Joško Krošlja. Povedal je, da je spored prosvetnega večera pripravil g. Lojze Sedej.

Vsi navzoči so najprej zmolili očenaš za pokoj Koroščeve duše. Ramoški mešani pevski zbor je pod vodstvom pevovodje g. Gabriela Čamernika občuteno

GORIŠKA IN PRIMORSKA

Na preračunski seji tržaške mestne občine je predsednik Slov. demokratske zveze ostro obsodil raznarodovalno italijansko politiko napram Slovincem na Tržaškem. Zahteval je točno izpolnitev londonskih dogovorov, likvidacijo raznarodovanja in diskriminacij ter pravično ureditev državljanstva in opcij ter uza-konitev slovenskih šol.

Na 7. umetnostni razstavi Quadriennale v Rimu so poleg najvidnejših umetnikov iz Italije razstavili svoja dela tudi slovenski umetniki Lože Spacal, Bogdan Grom, Zoran Mušič in kipar Čelo Pertot.

Usmiljeni bratje v Gorici so praznovali nedavno 300 letnico svoje bolnišnice.

Maestro Mario Drago — g. Drago Šijanec je v zadnjem času dirigiral 2 koncerta. Prvi je bil 30. aprila v katedrali. Ob spremljavi buenosaireskega simfoničnega orkestra in pevskega zbora Lagun Onak so izvajali Mozartovo mašo v C-molu. Drugi koncert je pa bil 6. maja v Teatro Colon. Ob spremljavi orkestra je nastopil sovjetski violinist Leonid Kogan. Na obeh koncertih je g. Drago Šijanec doživel znova uspeh.

G. Drago Šijanec dne 25. t. m. potuje v Evropo. Dne 1. junija bo dirigiral Mozartov koncert na Dunaju, nato se bo pa podal na obisk v Slovenijo.

zapel dve pesmi: Glejte, kako umira pravični in Jaz sem življenje in vstajenje.

Prvi predavatelj g. dr. Ivan Ahčin je imel nato lep govor o Koroščevem delu za slovenski narod. Naglašal je, da je prav, da se ga slov. izseljenska družina spominja, kajti bil je "eden največjih mož, kar jih je rodila slovenska mati. Je prvi nesporni voditelj slovenskega naroda, ki je v najbolj usodnih trenutkih naše narodne zgodovine imel pogum, da je prevzel nase odgovornost za usodo vsega naroda." Zato je spomin nanj "kakor svetel plamen, ki osvetljuje preteklost in kaže pot v bodočnost". Omenjal je njegov nastop dne 13. oktobra 1917 ob pogrebu dr. Jan. Ev. Kreka v Ljubljani, ko je z močnim glasom zaklical v nepregledno množico "Dvignite glave, ker približuje se Vaše odrešenje". Povedal je še drug dogodek iz leta 1932: Koroščevo 60 letnico, ko so po slovenskih planinah in gričih zagoreli številni kresovi in pričali potrdilo vere v slovenske ideale ter so bili tudi izraz zaupanja, da "ne gre v zaton, ampak v svetlo bodočnost pot slovenskega naroda".

Prikazal je tudi njegovo delo pod Aleksandrovim režimom, njegovo internacijo. Pa ni klonil. Telesno je bil daleč od svojega naroda, a njegovo srce je bilo med Slovenci. Čutil je z ljudstvom in vedel, da potrebuje njegove bodrilne besede. In ta je prišla: "Ne v zaton, v svetlo bodočnost gre pot slov. naroda."

Omenja veličastni Euharistični kongres leta 1935, in trenutek, ko je Korošec z nadškofom Jegličem stopil v Stadion. Kdor je tiste trenutke doživel, jih ne bo nikdar pozabil: "Podana je bila najgloblja sinteza idealov, za katere so se Slovenci borili stoletja in jim služi-

Nekaj iz gospodarskega življenja

Ekvador bo v kratkem imel novo papirnico, v kateri bodo izdelovali papir iz bananih stebel in listov.

Produkcija zlata v ZSSR je bila v preteklem letu povečana za 10 mil. unč (1 unča 28 gr). Celotno zalogo zlata cenijo sedaj na 7 milijard dolarjev, kar je ena tretjina USA zaklada.

Posevek in produkcija čaja v Argentini stalno naraščata. Pred nedavnim izvedena kontrola produkcije je pokazala naslednje: število pridelovalnih obratov — 11.653, posejana površina — 32.430 ha, sadike do 3 let: 137.74 mil., sadik več kot tri leta stare — 8.53 mil. Večina pridelovalcev je v Misiones. Po-

li v sreči in nesreči: Vera v Boga in ljubezen do svobodne slovenske zemlje".

Končno se je pomudil pri sedanjem trpljenju slov. naroda pod komunisti doma in poudarjal: "Narod, ki je dal iz svoje krvi Kreke, Jegliča in Korošce, tak narod ne bo trajno nosil suženjskih verig. Tudi, če bi mnogi klonili, vsi le ne bodo. Prej ali slej bo iz osrčja v trpljenju in bridkosti izčiščenega naroda buknil plamen svobode in nagnal tudi komunistično druhal, kakor je še vsakega tirana". Svoj govor je zaključil s pozivom in ugotovitvijo: "Pok. dr. Korošec je vztrajal, se boril in zmagoval, ker je veroval v svoj narod ter njegovo pravico in ker je vedel, da pogumne tudi Bog podpira. Ob spominu nanj dvignimo visoko svojo slovensko zavest, pa čeprav smo daleč od domovine. Spoštujmo sami sebe, spoštujmo svojo preteklost, spoštujmo svojo govorico, svojo vero, svojo narodno kulturo, verujemo v bodočnost slovenstva". Kajti Koroščevo oporoka Slovincem je: "Ne v zaton, v svetlo bodočnost gre slovenska pot."

Naslednji govornik g. Joško Krošelj je v svojem toplem spominskem govoru prikazal na nekaterih primerih iz Koroščevega privatnega in javnega življenja Korošča tudi kot velikega človeka. Opisal je njegov odnos in ljubezen do mladine, njegov globok socialni čut do malega in pomoči potrebnega človeka, razmerje med njim in kraljem Aleksandrom in njegove zadnje dni življenja ter njegovo smrt.

S Korošču zelo ljubo božično pesmijo "Glej zvezdice božje," ki so jo peli vsi udeleženci spominske proslave, je bil uspel spominski večer zaključen.

Udeleženci večera so za podporni sklad Društva Slovencev nabrali 161 pesov.

sejana površina je od leta 1950 narasla za 2205, 8%, število sadik pa za 2455, 8%.

Onassis je prodal precejšen del svojega petrolejskega brodograja Japoncem. Matično ladjo za lov na kite "Olympic Challenger" so Japonci kupili za 4 mil. dolarjev, ostalih 15 ladij pa za 4,5 mil. dol. — Istočasno so objavili, da so norveški predstavniki umaknili tožbo proti Onassisu proti plačilu 159.000 funtov šterlingov.

V imenu angl. vlade je Eden objavil, bo v kratkem imenovana posebna komisija, ki bo pregledala delovanje podžaljenih industrij.

Število ovce po vsem svetu še vedno raste in znaša trenutno 910 milijonov, kar je 22% več kakor pred vojno.

Dimitrij Čepilov, namestni član ZSSR prezidija je izjavil, da je sovj. težka industrija danes 17 krat večja kakor leta 1913 in da bo leta 1960 27 krat večja.

Braziljanci so za izvoz banan dovolili novo zamenjavo cruzeirosa. Namesto dosedanjih 37 bo 1 dolar pri izvozu banan veljal 41.31 cruzeirov, kar predstavlja znižanje cene banan. V tem bo tudi za Argentino, ki od celotne braz. produkcije uvozi 12%, nekaj ugodnosti.

Upoko'enci nekdanjih angl. železnic

v Argentini, ki sedaj žive v Angliji, so dosegli, da bodo njihove pokojnine nakazovali po uradni zamenjavi in ne po prosti. Tako bo za 1 funt šterling treba samo 52 pesov (uradna) in ne okrog 110 (prosta zamenjava).

US general Taylor je v nekem govoru označil ameriško armado "kot eno največjih gospodarskih podjetij na svetu." Armada je lastnica zemlje, objektov in opreme v vrednosti 52 mil. dolarjev. Na plačilnem seznamu je več kot milijon vojakov in 430.000 civilistov. — Povedal je tudi, da je doslej službovalo v 73 različnih deželah 40% vojakov in civilistov.

Člani Evropske gosp. komisije Združenih narodov so predlagali ustanovitev posebne južnoevropske banke in fonda, ki bi skrbela za gospodarski razvoj Italije, Jugoslavije, Grčije in Turčije. V ta namen potrebni naložbeni kapital cenijo isti strokovnjaki na 35 mil. dolarjev, od

ESLOVENIA LIBRE

Redacción y Administración:
Victor Martínez 50, Buenos Aires.
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 498945	

katerih bi bilo treba vsaj 2 milijardi poiskati drugod. Med posameznimi načrti gosp. izboljšanja teh dežel je tudi gradnja ceste Trst - Beograd - Carigrad - Atene - Rim - Trst, pri kateri bi delno popravili že obstoječe cestne predele, delno pa napravili popolnoma nove. Celotna cesta bi bila dolga 600 km. Isti strokovnjaki menijo, da bi se s tem povečal prihod turistov, z njimi pa tudi dotok prepotrebni deviz.

Z vladno odredbo se smejo pošiljati mali paketi preko pošte iz Argentine v inozemstvo brez posebnih izvoznih dovoljenj. Pakete morajo odpošiljatelj oddajati osebno na poštah.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Društvo Slovencev je v mesecu aprilu in maju izplačalo posmrtnine za pok. gg. Ivana Fradla, Pavleta Pučka in Andreja Rodeta. S smrtjo g. Andreja Rodeta je zapadel v plačilo 37. smrtni primer ali 80 pesov vplačane posmrtnine. Večina članov in članic je doslej plačala 77. — pesov posmrtninskega prispevka to je 36. smrtnih primerov. Zato je treba za 37., 38., in 39. smrtni primer posmrtninski prispevek znova vplačati. Vse člane in članice brez izjeme zato vljudno prosimo, da takoj plačajo 9. — pesov posmrtninskega prispevka. Tistih pa, ki so za letošnje leto (1956.) že plačali 18. — \$ ali pa 27. — \$ posmrtninskega prispevka, ta poziv ne zadene.

Lepo prosimo, da vsi člani in članice, ki so s plačilom posmrtninskega prispevka v zaostanku, istega takoj plačajo in da poravnajo tudi zaostalo članarino. Če je bil član s članarino na dan smrti v zaostanku več kot za dva meseca in ni imel plačanega posmrtninskega prispevka, svojci niso upravičeni do posmrtnine.

Znova opozarjamo starše, da lahko prijavijo v članstvo v posmrtninskem skladu tudi svoje otroke. Poimensko morajo prijaviti vse otroke, posmrtninski prispevek pa plačujejo samo za enega. Če katerikoli od prijavljenih otrok umrje, Društvo izplača celo posmrtnino. Organizacijsko-poslovni tečaj, ki se je začel v soboto 19. maja 1956, se bo nadaljeval skozi mesece junij, julij in avgust. Vse udeležence opozarjamo, da bo prihodnje predavanje v soboto 9. junija 1956. ob šestih zvečer.

Sestanek društvenih poverjenikov pa bo v soboto 16. junija 1956 ob 18. uri zvečer v društvenih prostorih na Victor Martinez 50.

Odbor Društva Slovencev

CERKVENI VESTNIK

V nedeljo 27. maja prireditelj vse katoliške izseljenske skupnosti v Argentini mednarodno Marijansko manifestacijo, ki se je bodo udeležili tudi Slovenci v čim večjem številu, kajti gre za manifestacijo slovenske verske in narodne zavesti pred argentinsko katoliško javnostjo. Zlasti je želeli, da pride čim več Slovencev in Slovenk v narodnih nošah, kajti s tem bomo pokazali, da je naša narodna noša lepa in vredna, da tekmuje z nošami drugih narodov. Zbiranje za spreved se prične ob 15. uri na ulici Bernardo Irigoyen med ulicama Alsina in Moreno. Ob 15.30 odide spreved v stolnico, kjer bo ob 16. uri sv. maša s pridigo, ki jo bo imel novi apostolski administrator za Buenos Aires, kardolski nadškof Msgr. Fermin Lafitte.

OBVESTILA

Članski sestanek SKASA bo v soboto 26. maja 1956 ob 19. uri v prostorih Društva Slovencev na Victor Martinez 50. Predaval bo g. dr. Franc Bajlec. Odbor.

Redni sestanek Slovenskega Katoliškega Akademnega Društva bo v soboto 26. maja ob 19. uri v prostorih Društva Slovencev na V. Martinez 50. Predaval bo g. dr. Ivan Ahčin.

III. kulturni večer — prvi v prireditvi novega zgodovinskega odseka — SKA se vrši v soboto 2. junija t. l. ob sedmih v Bullrichevi dvorani, Sarandi 41, Capital. Na sporedu je predavanje "Tvorci zgodovine". Po predavanju razgovor o temi predavanja.

Delovodjo - družabnika

iščemo za stavbno mizarstvo

Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe na Upravo Svobodne Slovenije, Victor Martinez 50, Buenos Aires pod "Družabnik".

FOTO JANKO HAFNER

Granaderos 61, Tel. 66-0818

se priporoča rojakom

Slika z elektronskim bliskom

civilno poroko, poročni obred, ženitovanje,

krste, družinske jubileje, godovanja,

otroke doma, na vrtu, pri igri.

Zahtevajte proračune! Prihranili si boste čas in stroške!

SLOVENSKI AKADEMIK

išče sobo ali majhno stanovanje brez opreme.

Ponudbe na upravo Svobodne Slovenije.

9. junija 1956

DRUŽABNI VEČER

SLOVENSKEGA PLANINSKEGA DRUŠTVA

|||||

DVORANA DEKLEVA

NA JORGE NEWBERY 3568

Peter Rant

CONTADOR PUBLICO NACIONAL

TRADUCTOR PUBLICO

GRANADEROS 61

T. E. 66-0818

"EUROPAK"

CANGALLO 439, oficina 119, 1 nadstropje

T. E. 30-5224

Buenos Aires

pošilja v domovino iz svojega skladišča v Trstu vsakovrstne pakete z živili, šivalne stroje, dvokolesa, radijske aparate, škroplilnice za vinograd in podobno.

Pošiljamo pakete, ki so po najnovejših predpisih oproščeni carine. Pošiljamo tudi vse vrste zdravil z letalsko pošto in pakete iz Argentine z živili in blagom, ki jih stranke same prinesejo. Paketi prispejo iz Trsta v roke prejemnika v okoli 25 dneh in so v celoti zavarovani. Uradne ure od 9.30 do 19. ob sobotah od 9. do 12.30. Naročila in denarna nakazila pošiljate na:

EUROPAK - CANGALLO 439, of. 119, 1-er. piso - Buenos Aires